

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

GENEL DEĞERLENDİRME RAPORU

2025 YILI KARGO SEKTÖRÜNDE
ÇALIŞMA KOŞULLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ
PROGRAMLI TEFTİŞİ

(Haziran, 2026)

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

ÖNSÖZ

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 49'uncu maddesi ve çalışma hayatına ilişkin diğer hükümleri uyarınca Devlet; çalışanların hayat seviyelerini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, Devletin çalışma hayatına ilişkin düzenleyici, koruyucu ve denetleyici rolünü gerekli kılmaktadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, çalışma hayatı kapsamında; işçi ve işveren ilişkilerinde çalışma barışının sağlanmasını kolaylaştırıcı ve koruyucu tedbirlerin alınması, mevcut ve muhtemel sorunların araştırılması, çalışanları koruyucu ve çalışmayı destekleyici tedbirlerin geliştirilmesi, istihdamı ve tam çalışmayı destekleyici uygulamaların yürütülmesi, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin uygulanmasının izlenmesi, çalışma hayatının denetlenmesi ve iş istatistiklerinin derlenerek yayımlanması alanlarında politika ve uygulamalar yürütmektedir.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı; Bakanlığın görev alanı çerçevesinde çalışma hayatına ilişkin teftiş ve inceleme faaliyetlerini yürütmekte, ulusal ve uluslararası mevzuatın uygulanmasını izlemekte, teftiş ve denetim sonuçları doğrultusunda mevzuatın uygulanabilirliği ile uygulamada karşılaşılan aksaklıklara ilişkin değerlendirmeler yapmakta, denetim sonuçlarına ilişkin istatistikleri tutmakta, değerlendirmekte ve yorumlamaktadır.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından işin yürütümü ile iş sağlığı ve güvenliği yönlerinden yürütülen programlı teftişlerde temel amaç; öncelikli risk alanlarını belirlemek, mevzuata uyum düzeyinin artmasına katkı sunmak, rehberlik odaklı teftiş anlayışıyla işyerlerinde kalıcı ve sistematik iyileştirmeler sağlamak, çalışanların haklarının korunmasına, güvenli ve sağlıklı çalışma ortamlarının geliştirilmesine ve çalışma barışının güçlendirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Bu kapsamda, programlı teftişler sonucunda elde edilen bulgular, istatistikler ve değerlendirmeler çerçevesinde hazırlanan Genel Değerlendirme Raporları, ilgili sektör ve işyerlerinde mevcut durumun ortaya konulması, mevzuata uyumun güçlendirilmesi, risk alanlarına yönelik koruyucu tedbirlerin geliştirilmesi, sosyal tarafların bilgilendirilmesi amacıyla tarafların bilgilerine sunulmaktadır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

BAŞKAN SUNUŞU

2025 yılına ait Programlı Teftişlerin hazırlanmasında, yürütülmesinde ve bu raporun yazımında görev alan İş Müfettişlerine, teftiş aşamasında gerekli kolaylığı sağlayan işveren ve çalışanlara, kamu kurum ve kuruluşlarına, katkısı ve katılımı olan tüm paydaşlara teşekkür eder, ülkemiz ve çalışma hayatı için faydalı olmasını temenni ederim.

Erol GÜNER
Rehberlik ve Teftiş Başkanı V.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	ii
BAŞKAN SUNUŞU	ii
İÇİNDEKİLER	iv
KISALTMALAR LİSTESİ	v
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	vii
I. BÖLÜM GENEL BİLGİLER.....	1
1. TEFTİŞİN ADI	1
2. TEFTİŞİN GEREKÇESİ.....	1
3. TEFTİŞİN AMACI	1
4. TEFTİŞTE GÖREV ALAN MÜFETTİŞLER.....	1
5. ÇALIŞMA TAKVİMİ.....	2
6. TEFTİŞ YÜRÜTÜLEN İLLER	3
7. TEFTİŞE ALINAN İŞYERLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER	3
8. İŞYERLERİNİN BELİRLENME KRİTERLERİ	3
9. İŞYERLERİNDE YÜRÜTÜLEN GENEL FAALİYETLER.....	3
II. BÖLÜM TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	5
1. HAZIRLIK AŞAMASI	5
2. TEFTİŞ AŞAMASI.....	5
3. İSTATİSTİKLER.....	5
III. BÖLÜM MEVZUATA AYKIRILIKLAR.....	10
IV. BÖLÜM SONUÇ	12
1. TEFTİŞ SONUÇLARI HAKKINDA GENEL DEĞERLENDİRME	12
2. SEKTÖR/ALAN TEMSİLCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ	12
3. İŞ MÜFETTİŞLERİNİN DEĞERLENDİRME VE GÖRÜŞLERİ	12

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

KISALTMALAR LİSTESİ

SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
İPC	İdari Para Cezası
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ALO170	Çalışma Hayatı İletişim Merkezi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil III-1 İşyerlerinde Mevzuata Uyumluluk Oranı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

TABLolar LİSTESİ

Tablo I-1 Çalışma Takvimi

Tablo II-1 İşyerlerinin İllere Göre Sayısal Dağılımı

Tablo II-2 İşyerlerinin Çalışan Sayılarına Göre Sayısal Dağılımı

Tablo II-3 Çalışanların TİS Uygulanmasına Göre Dağılımı

Tablo II-4 İşyerlerinin Toplu İş Sözleşmesi (TİS) Uygulanmasına Göre Dağılımı

Tablo II-5 Çalışanların İllere Göre Sayısal ve Oransal Dağılımı

Tablo II-6 İşyeri Başına Çalışan Ortalamasının İllere Göre Sayısal Dağılımı

Tablo II-7 Çalışanların Yaş ve Engellilik Durumuna Göre Sayısal ve Oransal Dağılımı

Tablo II-8 Çalışanların Cinsiyetlerine Göre Sayısal ve Oransal Dağılımı

Tablo II-9 Çalışanlar Arasında Yabancı Çalışanların Sayısal ve Oransal Dağılımı

Tablo II-10 Çalışanlarına Kıdemlerine Göre Oransal Dağılımı

Tablo II-11 Çalışanların Ücret Ödeme Sistemlerine Göre Oransal Dağılımı

Tablo II-12 Çalışanların Ücret Miktarına Göre Oransal Dağılımı

Tablo II-13 Çalışanların Meslek Durumlarına Göre Oransal Dağılımı

Tablo II-14 Çalışanların İş Sözleşmesi Türlerine Göre Oransal Dağılımı

Tablo II-15 Giderilen Mevzuata Aykırılıklar Sonucunda Ödenmesi Sağlanan Hak ve Alacaklar

Tablo II-16 Giderilen Mevzuata Aykırılıklar Sonucunda Kamuya Aktarılması Sağlanan Tutarlar

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

I. BÖLÜM GENEL BİLGİLER

1. TEFTİŞİN ADI

Kargo Sektöründe Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi Programlı Teftişi.

2. TEFTİŞİN GEREKÇESİ

Kargo taşımacılığı sektörü, küreselleşme ve e-ticaret hacmindeki hızlı artışa paralel olarak son yıllarda önemli ölçüde büyümüş, emek yoğun yapısı nedeniyle çalışma hayatında istihdam ve hizmet sunumu açısından stratejik bir alan hâline gelmiştir. Ülkemizde posta kolisi/kargo gönderilerinin sayısı yıllar itibarıyla artış göstermekte olup, bu artış sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin sayısını ve işçi ihtiyacını da beraberinde getirmiştir. Ancak sektörün hızlı büyümesi, yoğun rekabet ve artan maliyet baskıları, işyerlerinde yasal çalışma düzenine aykırı uygulamaların yaygınlaşmasına neden olabileceği anlaşılmaktadır.

Başkanlığımıza intikal eden şikayet ve ihbarların da değerlendirilmesi sonucunda söz konusu programlı teftiş ile; kargo sektöründe çalışan işçilerin mevzuattan kaynaklanan haklarından eksiksiz faydalanabilmesine, çalışma ilişkilerinin mevzuata uygun hale getirilmesi sağlanarak işçi ve işverenlerin çalışma barışı içerisinde ilişkilerini sürdürmesine ve işverenler arasında mevzuattaki yükümlülüklerin uygulanmasından kaynaklanan farklılıkların giderilerek haksız rekabetin önlenmesine katkı sağlayacağı hedeflenmektedir.

3. TEFTİŞİN AMACI

Sektörde çalışma koşullarının iyileştirilmesi, kayıt dışılığın azaltılması, işveren, işçi ve sektör temsilcilerinde çalışma mevzuatı yönünden farkındalık oluşturulması ve çalışma barışına katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Bu kapsamda programlı teftiş çerçevesinde;

- Çalışma süreleri,
- Ücret ve ekleri (fazla çalışma, ulusal bayram, genel tatil, hafta tatili ücretleri, prim, ikramiye vb. dâhil)
- Fiili-kaydi ücret,
- Kayıt dışı istihdam,

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- İş sözleşmeleri,
 - Postalar halinde çalışma,
 - Ücret hesap pusulası,
 - Yıllık ücretli izin,
 - Ara dinlenme süresi,
 - Hafta tatili izni,
 - Teftiş Rehberinde yer alan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında bakılması gereken hususlar,
 - Çalışma izni olmayan yabancı çalıştırılması,
 - Kadın, çocuk ve genç işçilere yönelik koruyucu hükümler,
 - Zorla çalıştırma amaçlı muhtemel insan ticareti,
- Konularında teftişler yürütülmüştür.

4. TEFTİŞTE GÖREV ALAN MÜFETTİŞLER

Programlı teftişte; Ankara ve İstanbul Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlıklarında görevli 4 iş müfettişi görev almıştır.

5. ÇALIŞMA TAKVİMİ

2025 yılı Ocak-Şubat aylarında programlı teftişin hazırlık aşaması gerçekleştirilmiş, eğitim ve toplantı faaliyetleri yürütülmüş; teftiş faaliyetleri Mart-Aralık aylarında gerçekleştirilerek ilgili işyerlerine dair teftiş raporları tanzim edilmiş ve 2026 yılı Ocak-Şubat aylarında programlı teftişlere ait genel değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Programlı teftişlere ilişkin çalışma takvimi aşağıda belirtilmiştir.

Tablo I-1 Çalışma Takvimi

Faaliyet	Dönem
Hazırlık Aşaması	Ocak-Şubat 2025
Teftiş Aşaması	Mart-Aralık 2025
Raporların Yazımı	Aralık 2025
Genel Değerlendirme Raporu Yazımı	Ocak 2026

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

6. TEFTİŞ YÜRÜTÜLEN İLLER

Programlı teftiş; Ankara, İstanbul, İzmir ve Kocaeli illerinde gerçekleştirilmiştir.

7. TEFTİŞE ALINAN İŞYERLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Programlı teftiş, İşkolları Yönetmeliği'nin 15 sıra numaralı "Taşımacılık" işkolunda yer alan; "53.20- "Diğer Posta ve Kurye Faaliyetleri" ve 07 sıra numaralı "İletişim" işkolunda yer alan; "53.10- "Evrensel hizmet yükümlülüğü altında postacılık faaliyetleri" kodları ile faaliyet gösteren işyerlerinde gerçekleştirilmiştir.

8. İŞYERLERİNİN BELİRLENME KRİTERLERİ

İşyerlerinin belirlenmesinde aşağıdaki temel kriterler dikkate alınmıştır:

- Çalışan sayısı,
- İşyeri büyüklüğü,
- İşyerinin teftiş geçmişi,
- Şikâyet/ihbar yoğunluğu,
- Çalışma ortamı koşulları.

İşyerlerinin belirlenmesinde kullanılan kaynaklar ise:

- SGK Verileri: İşyeri kayıtları ve sigortalı çalışan sayıları analiz edilmiştir.
- TÜİK Verileri: Sektörüne ilişkin istatistiksel veriler incelenmiştir.
- Bakanlık Veri Tabanı: Önceki denetim raporları ve işyeri kayıtları değerlendirilmiştir.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi "ALO 170" ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi "CİMER" başvuruları: İşyerleri hakkındaki şikâyetler/ihbarlar değerlendirilmiştir.

9. İŞYERLERİNDE YÜRÜTÜLEN GENEL FAALİYETLER

Kargo taşımacılığı sektöründe; gönderilerin kabulü, ayrıştırılması, sınıflandırılması, aktarma merkezlerine sevki, dağıtımı ve teslimi aşamalarını kapsayan faaliyetler yürütülmektedir. Sektör bünyesinde başta paket ve koli taşımacılığı olmak üzere, şehir içi ve şehirlerarası dağıtım, aktarma merkezi (hub) operasyonları, son kilometre teslimat hizmetleri ile iade ve ters lojistik süreçleri

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda; gönderi kabul ve kayıt işlemleri, barkodlama, ayırma ve yükleme, transfer, dağıtım ve teslim süreçleri ile çağrı merkezi ve destek hizmetleri birlikte yürütülmektedir.

Çalışan işçilerin görev yaptığı birim adlarının sıklıkla “Şube”, “Aktarma Merkezi”, “Kurye”, “Sürücü”, “Depo”, “Paketleme”, “Kalite ve Operasyon”, “Çağrı Merkezi”, “Muhasebe”, “İnsan Kaynakları” ve “Bilgi Teknolojileri” şeklinde olduğu görülmektedir. İşyerlerinde çalışanlar genellikle beyaz yaka ve mavi yaka şeklinde sınıflandırılmaktadır. Yönetim, planlama, muhasebe, insan kaynakları ve bilgi teknolojileri gibi birimler beyaz yaka kapsamında değerlendirilirken; gönderi kabul, ayırma, yükleme, dağıtım ve teslim faaliyetlerinde görev yapan çalışanlar ağırlıklı olarak mavi yaka statüsünde yer almaktadır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

II. BÖLÜM TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

1. HAZIRLIK AŞAMASI

Programlı teftiş ile ilgili hazırlıklar 2025 yılı Ocak ayında başlamıştır. Teftişe alınacak sektörün belirlenmesinde; sektörün büyüklüğü, ekonomi içindeki payı, istihdam edilen işçi sayısı, sektörün yapısı, kamuoyunda çıkan haberler, sektördeki işçilerin CİMER ve ALO170 gibi kanallar aracılığı ile yaptıkları şikâyetler ve ihbarlar değerlendirilmiştir. 2025 yılı Şubat ayında uygulama esasları belirlenerek koordinasyon ekipleri oluşturulmuş, uygulamada birliğin sağlanması, teftişin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla programda yer alacak müfettişler ile toplantılar yapılmıştır.

2. TEFTİŞ AŞAMASI

Teftiş konuları arasında yer alan; çalışma süreleri, ücret ve ekleri (fazla çalışma, ulusal bayram, genel tatil, hafta tatili ücretleri, prim, ikramiye vb.), fiili-kaydi ücret, kayıt dışı istihdam, iş sözleşmeleri, postalar halinde çalışma, ücret hesap pusulası, yıllık ücretli izin, ara dinlenme süresi, hafta tatili izni, Teftiş Rehberinde yer alan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında bakılması gereken hususlar, çalışma izni olmayan yabancı çalıştırılması, kadın, çocuk ve genç işçilere yönelik koruyucu hükümler, zorla çalıştırma amaçlı muhtemel insan ticareti konularında işyerlerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.

Teftişler rehberlik odaklı yürütülmüş olup işverenlerin tespit edilen mevzuata aykırılıkları gidereceği yönündeki süre talebi ile müfettişlerin süre taleplerini uygun görmesi sonucunda, işverenlere makul süreler verilerek tespiti yapılan mevzuata aykırılıkların giderilmesi sağlanmıştır. Yine, yıl içerisinde düzenli olarak teftişlerde yaşanan sorunlar ve değerlendirmeler ile ilgili teftişlerde görev alan müfettişlerle toplantılar düzenlenmiştir.

3. İSTATİSTİKLER

3.1. İşyeri Bilgilerine İlişkin İstatistikler

Programlı teftiş; 25 işverenliğe ait toplam 119 şube işyerinde gerçekleştirilmiştir. İşyerlerinin yaklaşık %20'si 50 çalışandan az ve küçük ölçekli, %44'ü 51 ila 250 çalışan arasında orta ölçekli, % 32,'si 251 çalışan üzeri ve büyük ölçekli işyeridir. Teftiş gerçekleştirilen 25 işyerinden 10 işyerinde uygulamada olan toplu iş sözleşmesi bulunduğu tespit edilmiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo II-1 İşyerlerinin İllere Göre Sayısal Dağılımı

İl	İşyeri Sayısı
Ankara	7
İstanbul	7
İzmir	5
Kocaeli	6
Toplam	25

Tablo II-2 İşyerlerinin Çalışan Sayılarına Göre Sayısal Dağılımı

Çalışan Sayısı	İşyeri Sayısı	Ölçek
0-50	5	Küçük
51-250	11	Orta
251-1.000	9	Büyük

Tablo II-3 İşyerlerinin Toplu İş Sözleşmesi (TİS) Uygulanmasına Göre Dağılımı

TİS	İşyeri
Evet	10
Hayır	15
Toplam	25

Tablo II-4 Çalışanların TİS Uygulanmasına Göre Dağılımı

TİS	Çalışan
Evet	4.582
Hayır	5.612
Toplam	10.194

3.2. Çalışan Bilgilerine İlişkin İstatistikler

Programlı teftiş kapsamında toplam 10.194 çalışana ulaşılmıştır. Bu çalışanlardan 55'i engelli çalışandır. Toplam çalışanların %42'i kadın, %58'i erkek çalışanlardan oluşmaktadır. Teftiş gerçekleştirilen işyerlerinde 1 yabancı uyruklu çalışan tespit edilmiştir.

Çalışanların aynı işyerindeki kıdemleri derecelendirildiğinde, çalışanların yaklaşık beşte üçünün (%59,5) 3 yıldan az kıdemi bulunduğu, 6 aydan az sürede işe girmiş çalışanların toplam çalışanların %22'sini oluşturduğu, 10 yıl üstü kıdeme sahip çalışanların toplam çalışanların %20'sini oluşturduğu görülmüştür.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Teftiş gerçekleştirilen işyerlerinde tüm çalışanlara aylık maktu ücret verildiği tespit edilmiştir. Çalışanların %24'ünün asgari ücret tutarında, %76'sının asgari ücretin üstünde ücret aldığı belirlenmiştir.

Teftiş gerçekleştirilen işyerlerinde çalışanların %26'sının idari personel olduğu, yaklaşık %74'ünün ise doğrudan veya dolaylı olarak kargo operasyon süreçlerinde görev yapan çalışanlardan oluştuğu, çalışanların tamamının belirsiz süreli sözleşme ile çalıştığı tespit edilmiştir.

Tablo II-1 Çalışanların İllere Göre Sayısal ve Oransal Dağılımı

İl	Çalışan Sayısı	Oranı
Ankara	1.309	13 %
İstanbul	4.293	42 %
İzmir	2.485	24 %
Kocaeli	2.107	21 %
Toplam	10.194	100 %

Tablo II-2 İşyeri Başına Çalışan Ortalamasının İllere Göre Sayısal Dağılımı

İl	Çalışan Sayısı	İşyeri Sayısı
Ankara	1.309	7
İstanbul	4.293	7
İzmir	2.485	5
Kocaeli	2.107	6
Toplam	10.194	25

Tablo II-3 Çalışanların Yaş ve Engellilik Durumuna Göre Sayısal ve Oransal Dağılımı

Durumu	Çalışan Sayısı	Oranı
18 Yaş Üstü	10.139	99,5 %
Engelli	55	0,5 %
Toplam	10.194	100 %

Tablo II-4 Çalışanların Cinsiyetlerine Göre Sayısal ve Oransal Dağılımı

Cinsiyeti	Çalışan Sayısı	Oranı
Erkek	5.907	58 %
Kadın	4.287	42 %
Toplam	10.194	100 %

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo II-5 Çalışanlar Arasında Yabancı Çalışanların Sayısal ve Oransal Dağılımı

Cinsiyeti	Çalışan Sayısı	Oranı
Türk Vatandaşı	10.193	99,9 %
Yabancı	1	0,1 %
Toplam	10.194	100 %

Tablo II-10 Çalışanlarına Kıdemlerine Göre Oransal Dağılımı

Kıdemi	Oranı
6 aydan az	22 %
6 ay ila 1,5 yıl	22 %
1,5 yıl ila 3 yıl	16 %
3 yıl ila 5 yıl	9 %
5 yıl ila 10 yıl	11 %
10 yıl ve üstü	20 %
Toplam	100 %

Tablo II-11 Çalışanların Ücret Ödeme Sistemlerine Göre Oransal Dağılımı

Ücret Ödeme Sistemi	Oranı
Aylık Ücret Sistemi (Maktu Ücret)	100 %
Toplam	100 %

Tablo II-12 Çalışanların Ücret Miktarına Göre Oransal Dağılımı

Ücret Miktarı	Oranı
Asgari Ücret	24 %
Asgari Ücret Üstü	76 %
Toplam	100 %

Tablo II-13 Çalışanların Meslek Durumlarına Göre Oransal Dağılımı

Ücret Miktarı	Oranı
İdari Personel	26 %
Kargo Operasyon Personeli	74 %
Toplam	100 %

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo II-14 Çalışanların İş Sözleşmesi Türlerine Göre Oransal Dağılımı

İş Sözleşmesi Türleri	Oranı
Belirsiz Süreli	100 %
Toplam	100 %

3.3. Teftiş Sonucuna İlişkin İstatistikler

Programlı teftiş kapsamında 25 işyerinde toplam 10.194 işçinin çalışma koşulları incelenmiştir. İşverenlerin tespit edilen mevzuata aykırılıkları gidereceği yönündeki süre talebi ile müfettişlerin süre taleplerini uygun görmesi sonucunda, işverenliklere makul süreler verilerek tespiti yapılan mevzuat aykırılıklarının giderilmesi sağlanmıştır. Verilen süre sonunda giderilmeyen mevzuata aykırılıklar için 7 işverenliğe toplam **994.440,00 TL** idari yaptırım önerilmiştir. Teftişler sonucunda giderilen mevzuata aykırılıklar sonucunda işçilere ödettirilmesi sağlanan tutarlar ile söz konusu işçilere yaptırılan bu ödemeler sonucunda kamuya aktarılması sağlanan kamu alacağı tutarlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo II-6 Giderilen Mevzuata Aykırılıklar Sonucunda Ödenmesi Sağlanan Hak ve Alacaklar

Ödeme Türü	İşçi Sayısı	Tutar (Brüt/TL)
Ücret	334	3.610.451,76
Fazla Çalışma Ücreti	250	619.968,77
Ulusal Bayram ve Genel Tatil Ücreti	905	1.089.416,80
Toplam	1.489	5.319.837,33

Tablo II-7 Giderilen Mevzuata Aykırılıklar Sonucunda Kamuya Aktarılması Sağlanan Tutarlar

Ödeme Türü	Tutar (Brüt/TL)
Gelir Vergisi + Damga Vergisi	5.015.952,44
SGK Primleri	15.361.716,50
Toplam	20.377.668,94

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

III. BÖLÜM MEVZUATA AYKIRILIKLAR

1. ÜCRET HESAP PUSULASI

4857 sayılı İş Kanunu'nun 37'inci maddesine göre işveren tarafından işçiye ücret hesabını gösterir ücret hesap pusulası verilmesi gerekmektedir. Teftiş gerçekleştirilen 4 işyerinde ücret hesap pusulası verilmediği tespit edilmiştir. Teftiş süresi içinde bu mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

2. ÇALIŞMA SÜRELERİ

4857 sayılı İş Kanunu'nun 63'üncü ve 76'ıncı maddelerinde çalışma sürelerinin uygulama şekillerine, 67'inci maddesinde çalışma sürelerinin duyurulmasına, 68'inci maddesinde ara dinlenme sürelerine, 69'uncu maddesinde gece çalışmasına, 64'üncü maddede telafi çalışmasına yer verilmektedir. Teftiş gerçekleştirilen 12 işyerinde çalışma sürelerine uyulmadığı tespit edilmiştir. Teftiş süresi içinde bu mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

3. ÜCRET VE GENEL TATİL ÜCRETİ

4857 sayılı İş Kanunu'nun 32'inci maddesinde temel ücret düzenlemelerine, 47'inci maddesinde çalışılmayan ve çalışılan ulusal bayram ve genel tatil günü ücreti düzenlemelerine yer verilmektedir. Teftiş gerçekleştirilen 10 işyerinde ücretin ve genel tatil günü ücretinin ödenmemediği tespit edilmiştir. Teftiş süresi içinde bu mevzuata aykırılığın giderildiği ve işçilere 4.699.868,56 TL ücret ve genel tatil ücreti ödemesi yapıldığı görülmüştür.

4. FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ

4857 sayılı İş Kanunu'nun 41'inci maddesinde fazla çalışma ücret, düzenlenmiştir. Teftiş gerçekleştirilen 9 işyerinde fazla çalışma ücretinin ödenmediği tespit edilmiştir. Teftiş süresi içinde bu mevzuata aykırılığın giderildiği, işçilere 619.968,77 TL fazla çalışma ücreti ödemesi yapıldığı görülmüştür.

5. YILLIK ÜCRETLİ İZİN

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53 ila 60'ıncı maddelerinde yıllık ücretli izin düzenlemelerine yer verilmektedir. Teftiş gerçekleştirilen 24 işyerinde mevzuata uygun yıllık ücretli iznin kullanılmadığı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

tespit edilmiştir. Teftiş süresi içinde bu mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür olup bu mevzuata aykırılığı gidermeyen 2 işyeri hakkında idari para cezası uygulanmıştır.

6. KADIN ÇALIŞANLARA ÖZEL HÜKÜMLER

4857 sayılı İş Kanunu'nun 73'üncü maddesinde gece çalıştırma yasağı, 74'üncü maddesinde analık halinde çalışma ve süt izni düzenlemeleri yer almaktadır. Teftiş gerçekleştirilen 9 işyerinde kadın çalışanlara özel hükümlere aykırılık tespit edilmiştir. Teftiş süresi içinde bu mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

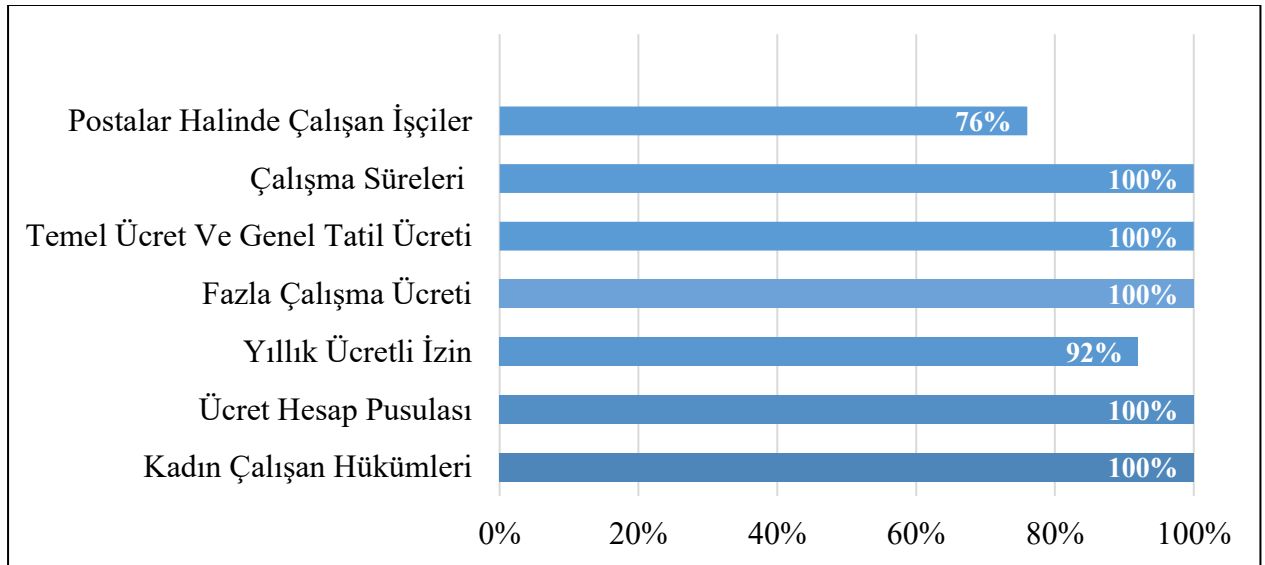
7. POSTALAR HALİNDE ÇALIŞAN İŞÇİLER

4857 sayılı İş Kanunu'nun 69'uncu maddesinde postalar halinde çalıştırılacak işçilerin çalıştırılmalarına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Teftiş gerçekleştirilen 20 işyerinde bu madde hükmüne aykırılık tespit edilmiştir. Teftiş süresi içinde bu mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür olup bu mevzuata aykırılığı gidermeyen 6 işyeri hakkında idari para cezası uygulanmıştır.

8. AYKIRILIK GİDERME VE GENEL UYUMLULUK ORANLARI

Mevzuata aykırılık tespit edilen işyerlerinde aykırılık giderme ve sağlanan genel uyumluluk oranı aşağıda şekil olarak verilmiştir:

Şekil III-1 İşyerlerinde Mevzuata Uyumluluk Oranı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

IV. BÖLÜM SONUÇ

1. TEFTİŞ SONUÇLARI HAKKINDA GENEL DEĞERLENDİRME

Programlı teftiş, 4 ilde 4 iş müfettişi tarafından 25 işyerinde gerçekleştirilmiş olup 10.194 çalışana ulaşılmıştır. Yapılan teftişler sonucunda işçilerin Kanundan ve sözleşmelerden doğan hakları kapsamında; toplam **5.319.837,33 TL** tutarındaki alacağın işçilere ödettirilmesi, söz konusu işçilere yaptırılan bu ödemeler sonucunda ise **20.377.668,94 TL** kamu alacağının ödenmesi sağlanmıştır. Programlı teftiş kapsamında verilen süre sonunda mevzuata aykırılıkları gidermeyen 7 işverenlik hakkında ise 4857 sayılı İş Kanunu'nun ilgili maddelerine istinaden toplam **994.440,00 TL** idari para cezası uygulanması önerilmiştir. Tespit edilen mevzuata aykırılık ve noksanlıkların **%95** oranında işverenlikler tarafından giderildiği belirlenmiştir.

2. SEKTÖR / ALAN TEMSİLCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

Programlı teftişler kapsamında sektör temsilcilerinin talepleri;

- Gece postasında çalıştırılacak işçi bulunamadığı,
- Yetiştirecek personel bulunamadığı,
- Çalıştırılabilecek engelli çalışan bulunamadığı hususları belirtilmiştir.

3. İŞ MÜFETTİŞLERİNİN DEĞERLENDİRME VE GÖRÜŞLERİ

Çalışma süreleri ile yıllık ücretli izin konularında mevzuat düzenlemeleri yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.